

## บรรณานุกรม

- กรมประมง. (2540). คู่มือการเพาะเลี้ยงหอยตะไกร่กรมเชิงการค้า. กรุงเทพฯ: โครงการพัฒนาการผลิต  
หอยตะไกร่กรมเชิงพาณิชย์กรมประมง สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- กรมประมง. (2543). สถิติผลผลิตสัตว์ทะเลประเภทหอยและอื่น ๆ ประจำปี 2541.  
กรุงเทพฯ: กลุ่มสถิติและสารสนเทศการประมงกองเศรษฐกิจการประมง.
- กฤษณ์ มงคลปัญญา. (2536). การเก็บรักษาน้ำเชื้อปลาแบบแช่แข็ง หลักการ/วิธีการ/ประโยชน์.  
กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- คเชนทร์ เฉลิมวัฒน์. (2544). การเพาะเลี้ยงหอย. ภาควิชาวาริชศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์  
มหาวิทยาลัยบูรพา. กรุงเทพฯ: รั้วเขียว.
- นิพนธ์ ศิริพันธ์. (2543). คู่มือการเลี้ยงหอยทะเลเศรษฐกิจ. กรุงเทพฯ: กรมประมง กระทรวงเกษตร  
และสหกรณ์.
- นิตา ไชยรักษ์. (2539). การเก็บรักษาน้ำเชื้อปลาคูคูโดยวิธีการแช่แข็ง. วิทยานิพนธ์ปริญญา  
การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ, บัณฑิตวิทยาลัย,  
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ปิยพงศ์ โชติพันธ์, อุดม สิทธิภูประเสริฐ, ชรินทร์ บัวเพชร, ประเมษฐ์ พลอยประดับ และจรเดช  
รักเดช. (2525). การเจริญเติบโตของหอยนางรมปากจีบบนแผ่นเกาะในระดับน้ำที่  
ต่างกัน. กรุงเทพฯ: ภาควิชาวิทยาศาสตร์ทางทะเล คณะประมง มหาวิทยาลัย  
เกษตรศาสตร์.
- เพ็ญศักดิ์ จารยะพันธ์, บรรจง เทียนส่งรัมย์, วันทนา อยู่สุข และณัฐารัตน์ ปภาวสิทธิ์. (2546).  
คู่มือการเพาะและอนุบาลหอยนางรมสำหรับการเลี้ยง. ชลบุรี: สถาบันวิจัยทรัพยากร  
ทางน้ำ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไพโรจน์ พรหมานนท์. (2526). การเพาะเลี้ยงหอยนางรม. สงขลา: กรมประมง สถาบันเพาะเลี้ยง  
สัตว์น้ำชายฝั่งแห่งชาติ จังหวัดสงขลา.
- มนต์ชัย ดวงจินดา, จำเนียร สัตยาพันธุ์, วรรณดา สุจริต และเทวินทร์ วงพระลัย. (1995).  
การเก็บรักษาตัวอ่อนโคโนมโดยการแช่แข็ง. วารสารแก่นเกษตร, 23(1), 14-21.
- มณีย์ กรรณรงค์ และ จินตนา โสกากุล. (2543). เปรียบเทียบการเจริญเติบโต การปนเปื้อนของ  
แบคทีเรียในหอยตะไกร่กรมขาว หอยตะไกร่กรมดำ และหอยนางรมปากจีบ  
บริเวณแหล่งเลี้ยงอำเภอบ้านดอน จังหวัดสุราษฎร์ธานี. สุราษฎร์ธานี: ศูนย์พัฒนา  
การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งสุราษฎร์ธานี.

- วันทนา อยู่สุข. (2528). หอยทะเล. กรุงเทพฯ: ภาควิชาวิทยาศาสตร์ทางทะเล คณะประมง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- วันทนา อยู่สุข. (2543). อนุกรมวิธานของหอยนางรมที่มีความสำคัญในเชิงพาณิชย์ของไทย. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยชีววิทยาและประมงทะเล หน่วยปฏิบัติการเทคโนโลยีชีวภาพทางทะเล สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- วีรพงศ์ วุฒิพันธุ์ชัย. (2536). การเพาะพันธุ์ปลา. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- สุชาติ อุปถัมภ์, มาลียา เคลือตราฐ, เยาวลักษณ์ จิตราวมวงศ์ และศิริวรรณ จันทเดมีย์. (2538). สังขวิทยา. กรุงเทพฯ: ศักดิ์โสภารการพิมพ์.
- อุทัยรัตน์ ณ นคร. (2538). การเพาะขยายพันธุ์ปลา (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: ไร่เขียว.
- Aas, G. H., Refstie, T., & Gjerde, B. (1991). Evalution of milt quality of atlantic salmon. *Aquaculture*, 95, 125-132.
- Acosta-Salmon, H., Jerry, D. R., & Southgate, P. C. (2007). Effect of cryoprotectant agent and freezing protocol on motility of black-lip pearl oyster (*Pinctada margaritifera* L.) spermatozoa. *Cryobiology*, 54, 13-18.
- Adam, S. L., Smith, J. F., Roberts, R. D., Janke, A. B., Kaspar, H. F., Tervit, H. R., Pugh, P. A., Webb, S. C., & King, N. G. (2004). Cryopreservation of sperm of the pacific oyster (*Crassostrea gigas*): Development of a practical method for commercial spat production. *Aquaculture*, 242, 271-282.
- Anchordoguy, T., Crowe, J. H., Griffin, F. J., & Clark, W. H. (1988). Cryopreservation of sperm from the marine shrimp *Sicyonia ingentis*. *Cryobiology*, 25, 238-243.
- Anchordoguy, T. J., Rudolph, A. S., Carpenter, J. F., & Crowe, J. H. (1987). Modes of interaction of cryoprotectants with membrane phospholipids during freezing. *Cryobiology*, 24, 324-331.
- Barnes, R. S. K. (1993). The Invertebrates: A new synthesis. *Blackwell Scientific Publication*, U.S.A.
- Bhavanishankar, S., & Subramoniam, T. (1997). Cryopreservation of spermatozoa of the edible mud crab *Scylla serrata* (Forskall). *J. Exp. Zool*, 277, 326-336.
- Bougrier, S., & Rabenmanana, L. D. (1986). Cryopreservation of spermatozoa of the japanese oyster, *Crassostrea gigas*. *Aquaculture*, 58, 277-280.

- Bray, W. A., & Lawrence, A. L. (1998). Male viability determinations in *Penaeus vannamei*: Evaluation of short-term storage of spermatophores up to 36 h and comparison of Ca-free saline and seawater as sperm homogenate media. *Aquaculture*, 160, 63-67.
- Chao, N. H., Tsai, H. P., & Liao, I. C. (1992). Short-and long-term cryopreservation of sperm and sperm suspension of the grouper, *Epinephelus malabaricus* (Bloch and Schneider). *Asian fish. Sci*, 5, 103-116.
- Choi, Y. H., & Chang, Y. J. (2003). The influence of cooling rate, developmental stage, and the addition of sugar on the cryopreservation of larvae of the pearl oyster *Pinctada fucata martensii*. *Cryobiology*, 46, 1563-1578.
- Conget, P., Fernandez, M., Herrera, G., & Mingvell, J. J. (1996). Cryopreservatin of rainbow trout (*Oncorhynchus mykiss*) spermatozoa using programmable freezing. *Aquaculture*, 143, 319-329.
- DiLauro, M. N., Krise, W. F., Hendrix, M. A., & Baker, S. E. (1994). Short-term cold storage of atlantic sturgeon sperm. *The Progressive Fish-Culturist*, 56, 143-144.
- Dong, Q., Eudeline, B., Allen, S. K., & Tiersch, T. R. (2002). Factors affecting sperm motility of tetraploid pacific oysters. *Journal of Shellfish Research*, 21, 719-723.
- Dong, Q., Eudeline, B., Huang, C., Allen, S. K., & Tiersch, T. R. (2005a). Commercial-scale sperm cryopreservation of diploid and tetraploid pacific oysters, *Crassostrea gigas*. *Cryobiology*, 50, 1-16.
- Dong, Q., Huang, C., Eudeline, B., & Tiersch, T. R. (2005b). Systematic factor optimization for cryopreservation of shipped sperm samples of diploid pacific oysters, *Crassostrea gigas*. *Cryobiology*, 51, 176-197.
- Dong, Q., Huang, C., & Tiersch, T. R. (2005c). Spermatozoal ultrastructure of diploid and tetraploid pacific oysters, *Crassostrea gigas*. *Aquaculture*, 249, 487-496.
- Dong, Q., Huang, C., Eudeline, B., Allen, S. K., & Tiersch, T. R. (2006). Systematic factor optimization for sperm cryopreservation of tetraploid pacific oysters, *Crassostrea gigas*. *Theriogenology*, 66, 387-403.
- Dong, Q., Huang, C., & Tiersch, T. R. (2007). Control of sperm concentration is necessary for standardization of sperm cryopreservation in aquatic species: Evidence from sperm agglutination in oysters. *Cryobiology*, 54, 87-98.

- Eversole, A. G. (1989). Gametogenesis and spawning in north america clam population implications for culture in clam mariculture in north america. *Netherland: Elsevier Science Publishers*, 75-103.
- Fribourgh, J. H. (1966). The application of a differential staining method to low-temperature studies on goldfish spermatozoa. *The Progressive Fish-Culturist*, 28, 227-230.
- Galtsoff, P. S., & Philpott, D. E. (1960). Ultrastructure of the spermatozoa of the oyster *Crassostrea virginica*. *J. Ultrastruct. Res*, 3, 241-253.
- Gray, J. (1928). The effect of dilution on the activity of spermatozoa. *J. Exp. Biol*, 5, 337-344.
- Graybill, J. R., & Horton, H. F. (1969). Limited fertilization of steelhead trout egg with cryopreservation sperm. *Journal of the Fisheries Research Board of Canada*, 26, 1400-1404.
- Gwo, J. C., Strawn, K., Longnecker, M. T., & Arnold, C. R. (1991). Cryopreservation of atlantic croaker spermatozoa. *Aquaculture*, 94, 355-375.
- Gwo, J. C., & Arnold, C. R. (1992). Cryopreservation of atlantic croaker spermatozoa: Evaluation of morphological changes. *J. Exp. Zool*, 264, 444-453.
- Gwo, J. C., Chen, C. W., & Cheng, H. Y. (2002). Semen cryopreservation of small abalone (*Haliotis diversicolor supertexta*). *Theriogenology*, 58, 1563-1578.
- Hanquet-Dufour, A. C., Kellner, K., Heude, C., Naimi, A., Mathieu, M., & Poncet, J. M. (2006). Cryopreservation of *Crassostrea gigas* vesicular cell: Viability and metabolic activity. *Cryobiology*, 53, 28-36.
- Hara, S., Canto, J. T., & Almendras, J. M. (1982). A comparative study of various extenders for milkfish, *Chanos chanos* (Forsskal), sperm preservation. *Aquaculture*, 28, 339-346.
- Holt, W. V. (2000). Fundamental aspects of sperm cryobiology: The importance of species and individual difference. *Theriogenology*, 53, 47-58.
- Horvath, A., Miskolczi, E., & Urbanyi, B. (2003). Cryopreservation of common carp sperm. *Aquatic Living Resource*, 16, 457-460.
- Hughes, J. B. (1973). An examination of eggs challenged with cryopreserved spermatozoa of the american oyster, *Crassostrea virginica*. *Cryobiology*, 10, 342-344.

- Ieropoli, S., Masullo, P., Santo, M., & Sansone, G. (2004). Effects of extender composition, cooling rate and freezing on the fertilization viability of spermatozoa of the pacific oysters, (*Crassostrea gigas*). *Cryobiology*, 49, 250-257.
- Iwata, N., Kurokura, H., & Hirano, R. (1989). Cryopreservation of pacific oyster, *Crassostrea gigas*, sperm. *Suisanzoshoku*, 37, 163-166.
- Jenkins, J. A., & Tiersch, T. R. (1997). A preliminary bacteriological study of refrigerated channel catfish sperm. *J. World. Aquaculture. Soc*, 28, 282-288.
- Jeyalectumie, C., & Subramoniam, T. (1989). Cryopreservation of spermatophores and seminal plasma of the edible crab *Scylla serrata*. *Biol Bull*, 177, 247-253.
- Ji, X. S., Chen, S. L., Tian, Y. S., Yu, G. C., & Sha, Z. X. (2004). Cryopreservation of sea perch (*Lateolabrax japonicus*) spermatozoa and feasibility for production-scale fertilization. *Aquaculture*, 241, 517-528.
- Kawamoto, T., Narita, T., Jsowa, K., Aoki, H., Hayashi, M., Komaru, A., & Ohta, H. (2007). Effect of cryopreservation methods on post-thaw motility of spermatozoa from the japanese pearl oyster, *Pinctada fucata martensii*. *Cryobiology*, 54, 19-26.
- Kurokura, H., Hirano, R., Tomita, M., & Iwahashi, M. (1984). Cryopreservation of carp sperm. *Aquaculture*, 155, 13-30.
- Kurokura, H., Namba, K., & Ishikawa, T. (1990). Lesion of spermatozoa by cryopreservation in oyster, *Crassostrea gigas*. *Bull. Japan. Soc. Sci. Fish*, 56, 1803-1806.
- Lahnsteiner, F., Berger, B., Weismann, T., & Patzner, R. (1997). Sperm motility and seminal fluid composition in the turbot, *Lota lota*. *J. Appl. Ichthyol*, 13, 113-119.
- Leibo, S. P., McGrath, J. J., & Cravalho, E. G. (1978). Microscopic observation of intracellular ice formation in unfertilized mouse ova as a function of cooling rate. *Cryobiology*, 15, 257-271.
- Lezcano, M., Granja, C., & Salazar, M. (2004). The use of flow cytometry in the evaluation of cell viability of cryopreserved sperm of the marine shrimp (*Litopenaeus vannamei*). *Cryobiology*, 48, 349-356.
- Mazur, P. (1963). Kinetic of water loss from cells at subzero temperatures and the likelihood of intracellular freezing. *J. Gen. Physio*, 47, 347-369.

- Morisawa, M., Suzuki, K., Shimizu, H., Morisawa, S., & Yasuda, K. (1983). Effects of osmolarity and potassium on motility of spermatozoa from freshwater cyprinid fishes. *Journal of Experimental Biology*, 107, 95-103.
- Nascimento, I. A., Leite, M. B. N. L., Araujo, M. M. S., Sanson, G., Pereira, S. A., & Santo, M. E. (2005). Selection of cryoprotectants based on their toxic effects on oyster gametes and embryos. *Cryobiology*, 51, 113-117.
- Newton, S. S., & Subramoniam, T. (1996). Cryopreservation toxicity in penaeid prawn embryos. *Cryobiology*, 33, 172-177.
- Prather, R. S., Spire, M. F., & Schalles, R. R. (1987). Evaluation of cryopreservation techniques for bovine embryos. *Theriogenology*, 15, 113.
- Paniagua-Chavez, C. G., Buchanan, J. T., Supan, J. E., & Tiersch, T. R. (1998a). Settlement and growth of eastern oysters produced from cryopreservation larvae. *Cryo-Letters*, 19, 283-292.
- Paniagua-Chavez, C. G., Buchanan, J. T., & Tiersch, T. R. (1998b). Effect of extender solutions and dilution on motility and fertilizing ability of eastern oyster sperm. *Journal of Shellfish Research*, 17, 231-237.
- Paniagua-Chavez, C. G., & Tiersch, T. R. (2001). Laboratory studies of cryopreservation of sperm and trochophore of the eastern oysters. *Cryobiology*, 43, 211-223.
- Paniagua-Chavez, C. G., Jenkins, J., Segovia, M., & Tiersch, T. R. (2006). Assessment of gamete quality for the eastern oyster (*Crassostrea virginica*) by use of fluorescent dyes. *Cryobiology*, 53, 128-138.
- Quayle, D. B. (1969). Pacific oyster culture in British Columbia. *Ottawa*, 193.
- . (1980). Tropical oyster: Culture and method. *Ottawa*, 80.
- Renard, P., & Cochard, J. C. (1989). Effect of various cryoprotectant on pacific oyster *Crassostea gigas* Thunberg, manila clam *Ruditapes philippinalum* Reeve and king scallop *Pecten maximus* (L.) embryos: Influence of the biochemical and osmotic effects. *Cryo-Letters*, 10, 169-180.
- Satterfield, J. R., & Flickinger, S. A. (1995). Factors influencing storage potential of preserved walleye semen. *The Progressive Fish-Culturist*, 57, 175-181.

- Scheerer, P. D., & Thoragard, G. H. (1989). Improved fertilization by cryopreserved rainbow trout semen treated with theophylline. *Prog. Fish-Cult*, 51, 179-182.
- Schneider, U., & Mazur, P. (1984). Osmotic consequences of cryoprotectant permeability and its relation to the survival of frozen-thawed embryos. *Theriogenology*, 21, 68-79.
- Scott, A. P., & Baynes, S. M. (1980). A review of the biology, handling and storage of salmonid spermatozoa. *J. Fish. Biol*, 17, 707-739.
- Seidel, G. E. (1984). Principles of cryopreservation of mammalian embryos. In: Proceeding no. 70: Bovine embryo transfer workshop. *The University of Sydney, Sydney, Australia*, 107-114.
- Smith, J. F., Pugh, P. A., Tervit, H. R., Roberts, R. D., Janke, A. R., Kaspar, H. F., & Adam, S. L. (2001). Cryopreservation of shellfish sperm, egg and embryos. *Proceedings of the New Zealand Society of Animal Production*, 61, 31-34.
- Stoss, J., Buyukhatipoglu, S., & Holtz, W. (1972). Short-term and cryopreservation of rainbow trout (*Salmo gairdneri*, Richardson) sperm. *Ann. Biol. Anim. Biochim. Biophys*, 18, 1077-1082.
- Stoss, J., Geries, L., & Holtz, W. (1987). The role of spermatozoa depth in storing chilled rainbow trout (*Salmo gairdneri*) semen under oxygen. *Aquaculture*, 61, 275-279.
- Sunitha, M. S., & Jayaprakas, V. (1997). Influence of pH, temperature, salinity and media on activation of motility and short-term preservation of spermatozoa of estuarine fish, *Mystus gulio* (Hamilton). *Indian J. Mar. Sci*, 26, 361-365.
- Tiersch, T. R., Goudie, C. A., & Carmichael, G. J. (1994). Cryopreservation of channel catfish sperm: Storage in cryoprotectant, fertilization trials, and growth of channel catfish produced with cryopreserved sperm. *Trans. Am. Fish. Soc*, 123, 580-586.
- Tiersch, T. R., Figiel, J. C. R., Wayman, W. R., Williamson, J. H., Carmichael, G. J., & Gorman, O. T. (1998). Cryopreservation of sperm of the endangered razorback sucker. *Trans. Am. Fish. Soc*, 127, 95-104.
- Tiersch, T. R., & Mazik, P. M. (2000). Cryopreservation in aquatic species. *World Aquaculture Society*, 7.
- Tsai, H. P., & Chao, N. H. (1994). Cryopreservation of small abalone (*Haliotis diversicolor*) sperm technique and its significance. *J. Fish. Soc. Taiwan*, 21, 347-360.

- Usuki, H., Hamaguchi, M., & Ishioka, H. (1999). Cryopreservation of pacific oyster sperm and larvae. *Bull. Natl. Res. Inst. Aquacult.*, 3-6.
- Viveiros, A. T. M., So, N., & Komen, J. (2000). Sperm cryopreservation of african catfish, *Clarias gariepinus*: Cryoprotectants, freezing rate and sperm: Egg dilution ratio. *Theriogenology*, 54, 1395-1408.
- Vuthiphandchai, V., & Zohar, Y. (1999). Age-related sperm quality of captive striped bass, *Morone saxatilis*. *Journal of the World Aquaculture Society*, 30, 65-72.
- Wayman, W. R., & Tiersch, T. R. (2000). Research methods for cryopreservation of sperm In: Cryopreservation in aquatic species. *World Aquaculture Society*, 264-275.
- Woelders, H., Matthijh, A., & Engel, B. (1997). Effects of trehalose and sucrose, osmolality of the freezing medium and cooling rate on viability and intactness of bull sperm after freezing and thawing. *Cryobiology*, 35, 93-105.
- Yankson, K., & Moyse, J. (1991). Cryopreservation of the spermatozoa of *Crassostrea tulipa* and three other oysters. *Aquaculture*, 97, 259-267.
- Zell, S. R., Bamford, M. H., & Hidu. (1979). Cryopreservation of spermatozoa of the american oyster *Crassostrea Virginica* Gmelin. *Cryobiology*, 16, 448-460.